

Hundar förstås – men för Eva Fornåås står ALLA DJUR I CENTRUM

Alldeles vid kanten står två pingviner tätt ihop. En tredje rutschar ensam ned för branten med de stora fötterna i vädret. På andra sidan står en fjärde pingvin som övervakar den vådliga färden, redo med en bår. För säkerhets skull.

Livet är tufft. Men som tur är finns det oftast någon att hålla i handen tills man samlat tillräckligt med mod. Och någon som bryr sig om hur man landar.

Ofta finns även en utsträckt hand när man simmat över mörka vatten. Som hos de där kaninerna. På den norra stranden finns de tre som ännu inte korsat kanalen. På den södra stranden hjälper de fem som redan simmat den sjätte upp ur vattnet. AV ANNA-LENA UNDEÉN, TEXT

Pingvinerna finns på en vägg utanför akutintaget till Västerås sjukhus. Kaninerna hittar man vid Göta kanal i Söderköpings småbåtshamn. De är konstnären Eva Fornåås verk. Hon avslutade sin utbildning vid Konsthögskolan i Umeå 1992 och har sedan dess genom sina offentliga verk och utställningar runt om i Sverige påmint oss om det till synes lilla, men det i betydelse storslagna i livet.

I hennes konst är det oftast djur som står för budskapet. Utöver de alldeles för storfootade pingvinerna och ulliga kaninerna finns förvånat storögda ugglor, myrsloksliknande långnäsor, späda lamm, nyfikna surikater, ekorrar, giraffer och naturligtvis även katter och hundar i det Fornååska menagerit.

Publikfriande kan tyckas – alla älskar ju söta djur - och visst finns det säkert de som uppskattar Evas konst enbart just därför, men intentionen är som sagt att förmedla någonting mer.

– Det finns så mycket hemskheter och elände i världen så jag försöker inrikta mig på det som är godartat. Det konstiga är inte att det så mycket som går åt helvete utan att det så ofta ändå går bra. Jag vill reflektera över det som jag uppfattar som det underligaste av allt: Att vi i vår lilla blå bubbla av relativ ordning mitt ute i världsrymden trots allt om och om igen lyckas skapa meningsfulla sammanhang, säger hon.

Djur tycks vara bra på att belysa det. Kanske för att de är som de är de – oförställda, självklara och närvarande i stunden på något vis. De är inte fjättrade eller ens hämmade av vare sig regler, konventioner, fördomar eller dålig självkänsla. De har ingen dold agenda som grumlar syftet med det de gör.

Det är i alla fall så som vi människor tolkar dem: En hund som visar att den är glad att se dig den är glad att se dig. Den viftar inte på svansen i syfte att medvetet eller omedvetet lura dig att tro det för att uppnå något annat.

Visst tvingas även djuren till hierarkier och strategier, inte minst hos rovdjuren kan vi se beteenden som vi skulle kunna identifiera som list och rackarspel. Men hos djuren är allt det där trixandet så tydligt kopplat till överlevnad. Ett lejon jagar bara när det måste. När det inte jagar betar zebror och antiloper alldeles intill dem på savannen, till synes tryggt förvissade om att inte bli anfällna. Åtminstone inte just nu. Djur är helt enkelt tydligare med sina avsikter.

Samarbete utan baktankar

Således är det därför solklart att de där kaninerna vid Göta kanal samarbetar. Punkt. De hjälper inte varandra för att de sukter efter

niskor ofta känner? För – som Eva säger - vi *är* små på vår blå planet och ännu mindre är vi i vårt universum, oavsett hur mycket vi än försöker framställa oss som myndiga, kompetenta vuxna, stora starka med full koll på läget.

Vår litenhet är en svindlande och tämligen obehaglig insikt men förmedlad av tafatt nalle eller av något annat av Evas småtöntiga djur går det kanske lättare att ta det till sig. Det naiva, ulligt, gulliga, smått lustiga utseendet fungerar som stötdämpare, ungefär på samma sätt som när en skicklig komiker kan

få oss att ta till oss livets allra svåraste frågor genom att skämta om dem. Det hjälper oss att se vår otillräcklighet med ömhet istället för att fördöma den.

– Djur är duktiga på att få oss att se oss själva. I jämförelse med dem är vi människor så skråniga, inkonsekventa och otydliga. Men om vi bara stannade upp, skrivad ned volymen och lyssnade lite mer aktivt så skulle vi upptäcka att vi egentligen är ganska lika. Fortfarande. Miljoner år av utveckling är bara ett utanpåverk, en kostym, säger Eva.

Fortsättning på sidan 109

beröm, guldstjärna, hjältestatus, pengar eller gentjänster. Eller för att det skulle vara osolidariskt att låta bli. Deras samarbete saknar sådana baktankar - det är en reflex, en instinkt, en självklarhet. Om de hade varit människor hade det kallats medmännisklighet, humanism. Gissningsvis är det för att vi gör just den kopplingen som de - och Evas alla andra djur - värmer våra hjärtan.

– Så kan det nog vara, men håll med om att det i så fall är ganska ironiskt? Då borde det ju snarare kallas för meddjurlighet eller animalism, säger Eva.

Alla Evas djur har emellertid inte någon att samarbeta med eller luta sig emot och ingen av dem är något väl-musklat kraftpaket, inte ens björnarna utanför rättspsyki i Vänersborg. De är snarare tafatt små nallar än stolta representanter för våra största rovdjur.

Det där lite töntigt tafatta hos honom och hos flera av Evas andra djur väcker snarare en känsla av utsatthet som berör. Kanske just för att utsatthet är något som vi män-

TÄNK BRETT - AGERA SMALT Banminth® vet.

Smalspektrigt avmaskningsmedel.
För behandling av spolmask och
hakmask i tarmen hos hund och katt.

Pyrantelmonat, oral pasta 2,2% åt hund och oral pasta 12% åt katt. Receptfritt läkemedel. Texten är baserad på produktresumé 2008-07-17. Läs bipacksedeln noga. För mer information gå in på www.fass.se. Pharmaxim AB, www.pharmaxim.com.

GRÅSANDENS Gun Eriksson & Stefan Eriksson, Skårholmen, Golden retriever
HAPPY HANNELL Camilla Hannell, Falkenberg, Perro de agua espanol
HIT THE LIGHT'S Patrik Granlycke, Skoghall, Staffordshire bullterrier
HJELMGÅRDENS Pernilla Astemark Hjelm, Borlänge, Flatcoated retriever
HOVAGUBBENS Roger Magnusson, Hova, Östsbirisk lajka, Jämthund
KATZING'S Katja Koho, Ösmo, Dvärgpinscher
KAVINYA Therese Hamberg Cederlund & Mattias Cederlund, Märsta, Shetland sheepdog
KIXIT Catharina Wenzel, Sandarne, Chodsky' pes, Tysk schäferhund
LANGUNDO Gladys Gustafsson & Stéphanie Gustafsson, Finspång, Berner sennenhund, Siberian husky
LIRUS Maria Andersson, Torna-Hällestad, Bullmastiff
LITTLE CUTE DRAGONS Amilla Myhrman, Malmö, Chihuahua
LOVACC'S Jasmine Mehrou, Klippan, Cane corso
LYKKELYCKA'S Camilla Flachsbindler, Tyresö, Shetland sheepdog
MAZZINI DOGS Josefine Petersson, Alvesta, Chihuahua
MEANDI'S Katarina Mossberg, Åsa, Bolognese, Bichon havanais
NAVERDANDI'S Anna Roos & Niklas Roos, Färjestaden, Belgisk vallhund/malinois, Tysk schäferhund
NEVER TOO MUCH Sonja Gertz, Vallentuna, Chihuahua
NORRÅLVENS Anna-Caritha Sundström, Byske, Belgisk vallhund/Tervueren
ORREKOJANS Jörel Saeland & Monica Öberg, Hindås, Norsk buhund
POLKAS VALPAR Mariette Styrenius & Torbjörn Styrenius, Trollhättan, Eurasier
PRIME PAWS Caroline Larsson & Roger Larsson, Linköping, Golden retriever
PUPPY ROOS Christina Lamb, Viskafor, Papillon
RISLYCKEHÖJDEN Jonas Möller, Olofström, Wachtelhund
ROSINEDALS Björn Eriksson, Vindeln, Cocker spaniel
RU-PAUL'S Jimmie Lundgren, Bollebygd, Griffon belge/bruxellois/petit brabancon
SCHÅRKAMIS Eva-Mia Karlsson, Forshaga, Tysk schäferhund
SILVERMOLNET Camilla Venerot, Ljungsbro, Borderterrier
SKABONA Natalja Nekrosiene & Bo Skalin, Älvkarleby, Dvärgschnauzer, Collie, korthårig, Collie, långhårig
SKALLDALENS Toni Åhman & Anna Andersson, Idkerberget, Hamiltonstövare, Jämthund, Cavalier king charles spaniel
SMÅNAS Leif Palm & Ninni Lidehag, Täby, Black and tan coonhound
SNOW ANIRNIQ Linda Svernfors Solfos & Magnus Svernfors, Torstlanda, Alaskan malamute
SOMMARVINDENS Maja Hodzic Resmann, Lund, Italiensk vinthund
STREAM FLOW Carola Oxfält, Gustavsberg, Cocker spaniel
SURROUND Agneta Källén & Johan Källén, Borås, Petit basset griffon vendéen
WOODWELIKE Berit Olsson & Elisabet Söderling, Örebro, Pointer, Ungersk vizsla, korthårig
ÅNGBLOMMAN'S Camilla Engblom, Stöde, Welsh springer spaniel
ÖKERSBO HUNDSKOLA Dennis Andersson, Hudungeby, Griffon nivernais

UTTRÄDEN

DRAGON SPIRIT Per Evringer har utträtt ur kenneln. Som ensam tecknare kvarstår Ann-Eise Johannessen.
DUSKO'S Lars Kuhlin har utträtt ur kenneln. Som ensam tecknare kvarstår Helen Jerling.

FUTURE CREATIONS Marika Tevin har utträtt ur kenneln. Som ensam tecknare kvarstår Helena Tevin.
GINGSJÖNS Iréne Andrén Ivarsson har utträtt ur kenneln. Som ensam tecknare kvarstår Veronika Caris.
HOVRIKET'S Per Eriksson har utträtt ur kenneln. Som ensam tecknare kvarstår Magdalen Lindberg.
TALLSÅNGENS Ingemar Nordh har utträtt ur kenneln. Som ensam tecknare kvarstår Ann-Sofie Nordh.
WAIERLOVER Iomas Gustavsson har utträtt ur kenneln. Som ensam tecknare kvarstår Marianne Bagger.
WESTERNRANCH Jeanette Bengtsson har utträtt ur kenneln. Som ensam tecknare kvarstår Peter Bengtsson.

DELÄGARSKAP

BE-DOHRA'S Peter Remnemark har medgivits delägarskap i Katarina Remnemarks kennel.
FIRELIGHTS Louise Ekblad har medgivits delägarskap i Ing Mari Isakssons kennel.
JUST ASK Emily O'Shea har medgivits delägarskap i Gerard O'Sheas kennel.
KRYDDMYNTAS Louise Ingvarsson har medgivits delägarskap i Yvonne Ingvarssons kennel.
MIRONIK'S Emma Hult har medgivits delägarskap i Monica Johanssons kennel.
NORDIC LAKE Patrik Larsson har medgivits delägarskap i Josefine Lundgrens kennel.
ÅSBACKENS Kristina Andersson har medgivits delägarskap i Ingrid Anderssons kennel.

ÖVERTAGANDE / ÖVERLÅTELSE

HÅLSINGKRONAS Hasse Johansson har överlåtit namnet till Alexandra Jönsson och Tony Alexandersson.
LUCY-ANNE'S Ella Andersson har överlåtit namnet till Elaine Andersson.
NOSTRYFFELNS Kristina Gustafsson har överlåtit namnet till Anders Gustafsson.
SHEEPEYE'S Anette Jonsson har överlåtit namnet till Bertil Hagman.

ÖVERFÖRING AV KENNELNAMN TILL/FRÅN ANNAT LAND

BULLABURRA har flyttat från Holland till Sverige.
STORA KULLTORP har flyttat från Sverige till Norge.
WALKINIS har flyttat från Danmark till Sverige.

RINGSEKRETERARFÖRENINGEN RSF

Ordförande: Eija-Leena Hedberg, 08-777 70 39

Sekreterare: Ann Fredlund, 073-616 60 59

Kassör: Yvonne Hansón, 0155-721 17

Medlemsavgift: 100:- | Postgiro: 437 73 34-0

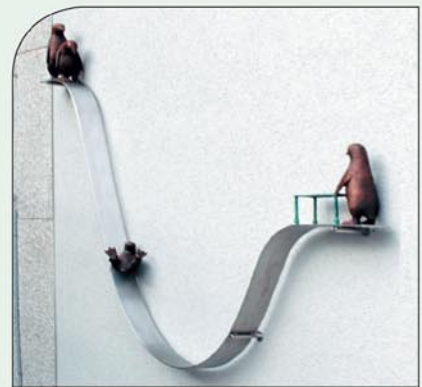
SVENSKA DOMARFÖRENINGEN FÖR AUKTORISERADE EXTERIÖRDOMARE

Ordförande: Svante Frisk, 08-24 10 35.

Sekreterare: Karin Linde Klerholm, 070-310 35 09.

Postgiro: 74 19 91-4 | Medlemsavgift: 100-

(familjemed. 35:-). Aktiviteter, träffar & möten annonseras i Domarbladet. www.dogjudges.com.

"Pingvinakuten" på Västmanlands sjukhus i Västerås.

"Ska vi leka" från Zakrisdals vårdboende Karlstad.

Fortsättning från sidan 17

Inspireras av naturen...

Evas strävan är alltså att belysa det som finns under den där kostymen. Utöver djuren är naturen och de enkla, slumpartade mötena med människor hennes inspirationskällor.

Hon är född i Göteborg men bor sedan många år med man, barn, fyra höns, katt, kanin och elvaåriga borderterriern Iris i ett skogsbyn mellan två små sjöar ett par mil nordost om Motala.

– Jag trivs inte i större städer. Det är alldeles för skrämt där. Intrycken blir för många, det blir för mycket att sortera och ta ställning till. Jag föredrar landsbygden där naturen fortfarande hörs mest. Och småstäder - där finns fortfarande utrymme för vardagliga möten mellan olika människor. I storstäderna tvingas man skärma av och välja vad man vill se och vilka människor man vill möta. Jag tycker att det blir ganska enahanda, säger Eva.

...och ET-varelser

På landsbygden kan man fortfarande låta dörren stå olåst och glädjas när man får oväntat besök. För ett par år sedan fick Eva ett sådant besök som skulle resultera i såväl en bok som i en utställning. Det var Gurtil, en naken ET-liknande figur som ser ut att vara en korsning mellan en dinosaurie och en plockad höna. Först var den (eller kanske hen - könet är oklart) ensam, sedan kom fler och fler till Evas ateljé. Och snart började de se sig omkring i Motalatrakten.

– Någon sa att Gurtil är små antropologer, som kommit hit genom maskhål i rymden. Jag vet inte, men jag trivs med dem, ler Eva.

Ännu fler inspiratörer mötte Eva under de tre år som hon var konstkonstulent i Östergötland, när hon undervisat, hållit föredrag samt inte minst under alla de konstprojekt för barn och ungdom som hon lett och verkat i.

Då har hon även kunnat intensifiera sitt bidrag till att demokratisera konsten, vilket också är ett av Evas allra främsta mål.

– Konst skall inte bara finnas på museer där den betraktas av så kallade kännare med bister min. Konst ska vara tillgänglig för alla. Trots allt prat om ekonomisk kris så lever vi i ett av jordens materiellt sett rikaste länder. Brist på resurser är följaktligen inte det största hindret för mer konst i samhället. Det är ett sekundärt problem som har sin grund i ointresse och okunskap om konstens funktion och möjligheter. Fantasin och föreställningsförmågan är grunden för all mänsklig utveckling. Jag är stolt över att få bidra till det i det offentliga rummet, säger hon.